

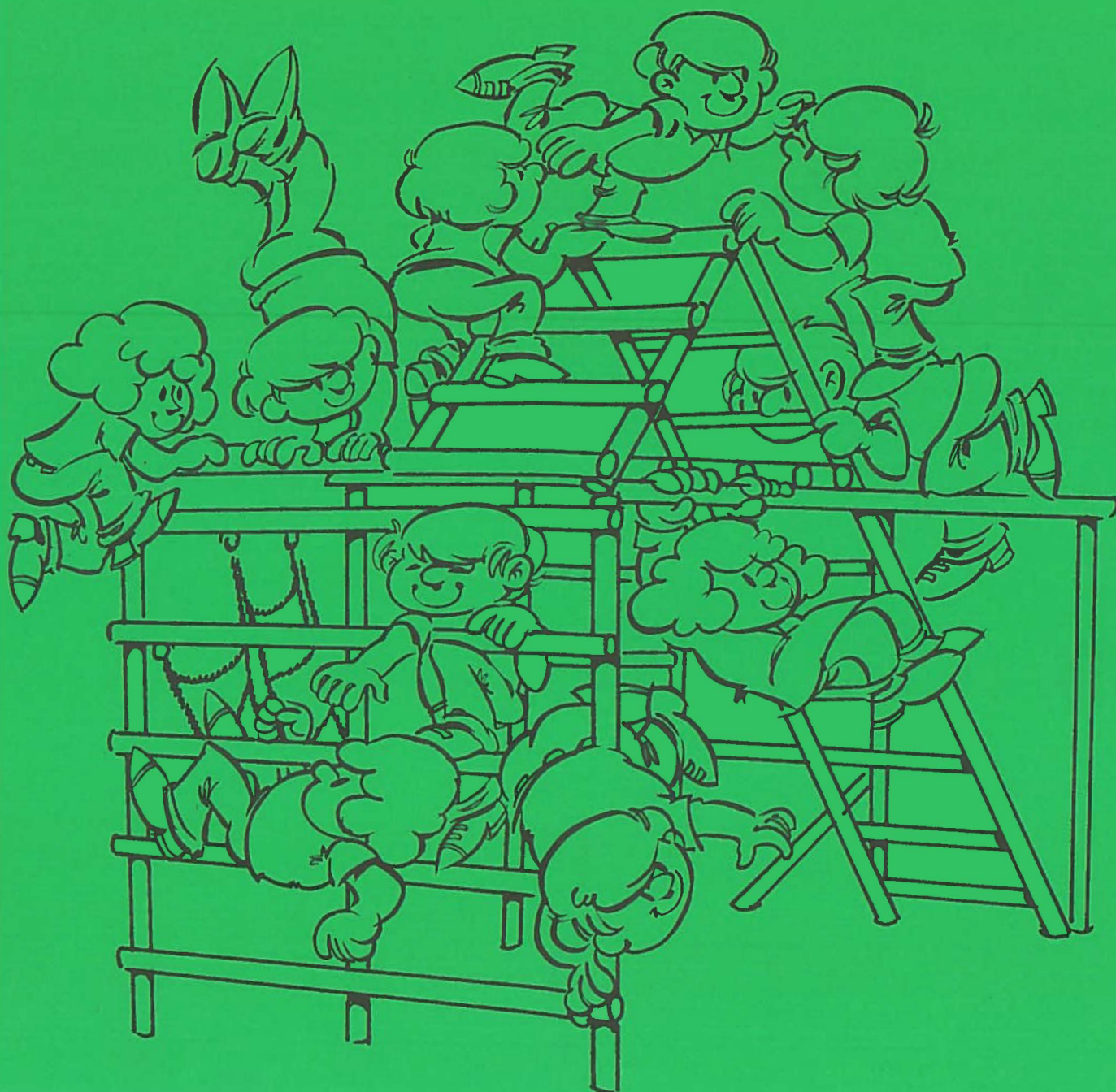
1932

1982

JUBILEUM - FLITS

ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van
de Antoniuschool te Aerdenhout
maart 1982

WELKOM

Gaarne voldoe ik aan het verzoek van de redactie om u, namens het Stichtingsbestuur, van harte welkom te heten.

In het bijzonder de oud-leerlingen en oud-leerkrachten, die zo spontaan aan de oproep, met ons het 50-jarig bestaan van onze school te vieren, gehoor hebben gegeven.

Het is een goede zaak, dat wij met elkaar even stilstaan bij deze mijlpaal in de geschiedenis van de Antoniusschool.

Natuurlijk is het geen verdienste, dat een school 50 jaar bestaat, maar het is wel plezierig, dat wij anno 1982 kunnen zeggen: „Wij hebben een echte 6-klassige katholieke basisschool”.

Dit is een verheugend feit, want niet alleen het R.K. Onderwijs maakt onze school „bijzonder”, maar zeer zeker ook de inzet van de leerkrachten, de ouders en vele vrijwilligers. Zij allen werken in een prima onderlinge sfeer.

Vijftig jaar is een mooi lustrum om bij stil te staan, maar belangrijker is, mijns inziens, de vraag: Hoe gaan en moeten we verder. Vele vernieuwingen c.q.

veranderingen hebben zich de laatste jaren aangediend

en staan nu voor de deur, zoals de integratie van de kleuter- en lagere school, alsmede de medezeggenschapsraad.

Al deze zaken zullen in de nabije toekomst veel inzet van alle betrokkenen gaan vragen, maar ik hoop van ganser harte, dat wij, met elkaar, ook deze zaken tot een goed einde zullen weten te brengen.

In de afgelopen 50 jaar zijn vele mensen bereid geweest, om o.a. bestuurlijke functies te vervullen en ik ben er van overtuigd, dat de ouders van de huidige leerlingen deze traditie zullen voortzetten.

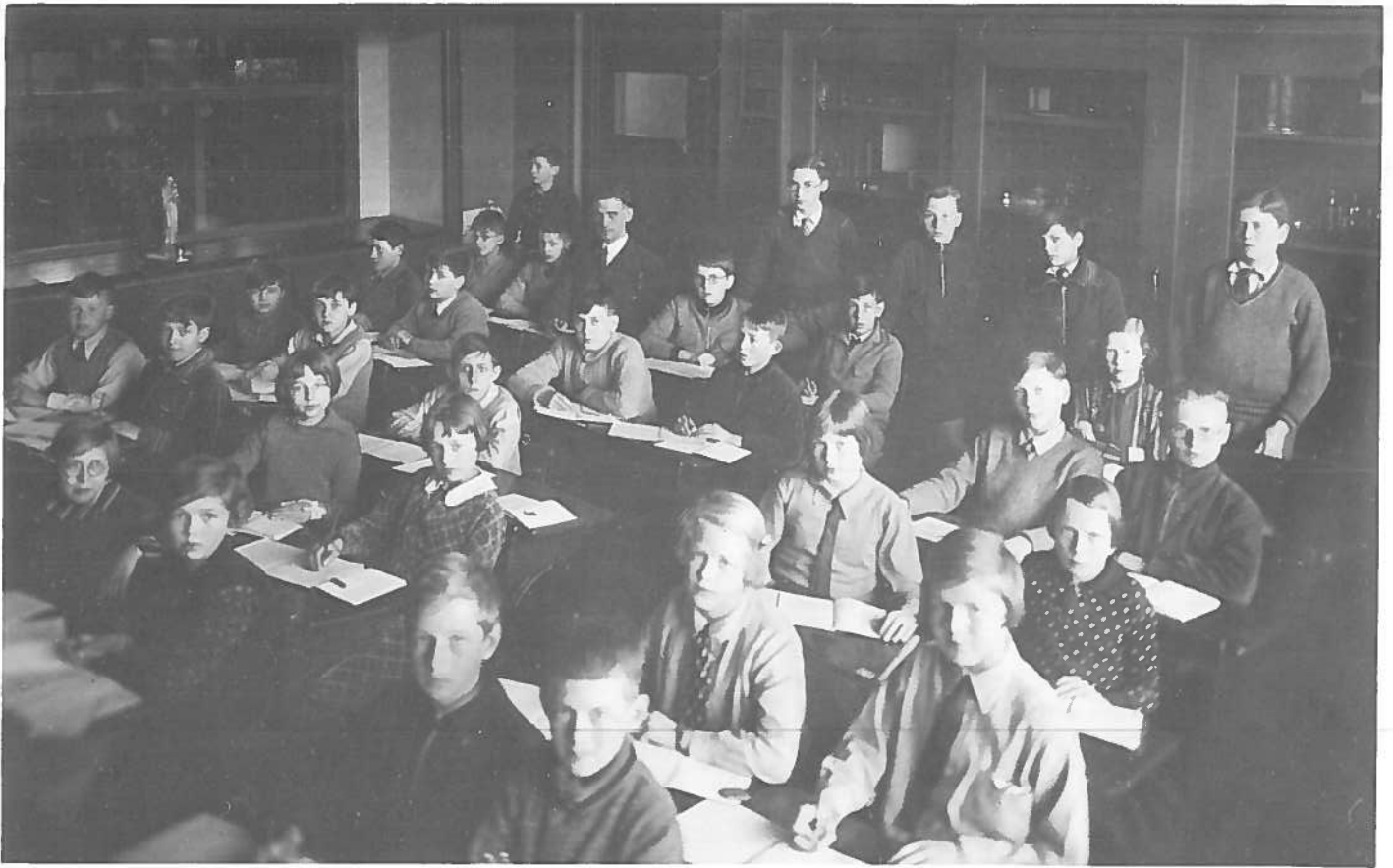
Gaarne zou ik vanaf deze plaats een ieder, die zich heeft ingezet om de viering van dit lustrum te realiseren, bijzonder hartelijk willen bedanken, want zonder u zou het een onmogelijke opgave geworden zijn.

Tot slot wens ik u allen een heel plezierige middag met uw oud-leerkrachten, jeugd- c.q. schoolvrienden en vriendinnen. Ongetwijfeld zullen vele herinneringen opgehaald worden en zullen sterke verhalen de ronde doen, maar dat maakt een reünie nu juist zo gezellig.

W. van Liemt (voorzitter).

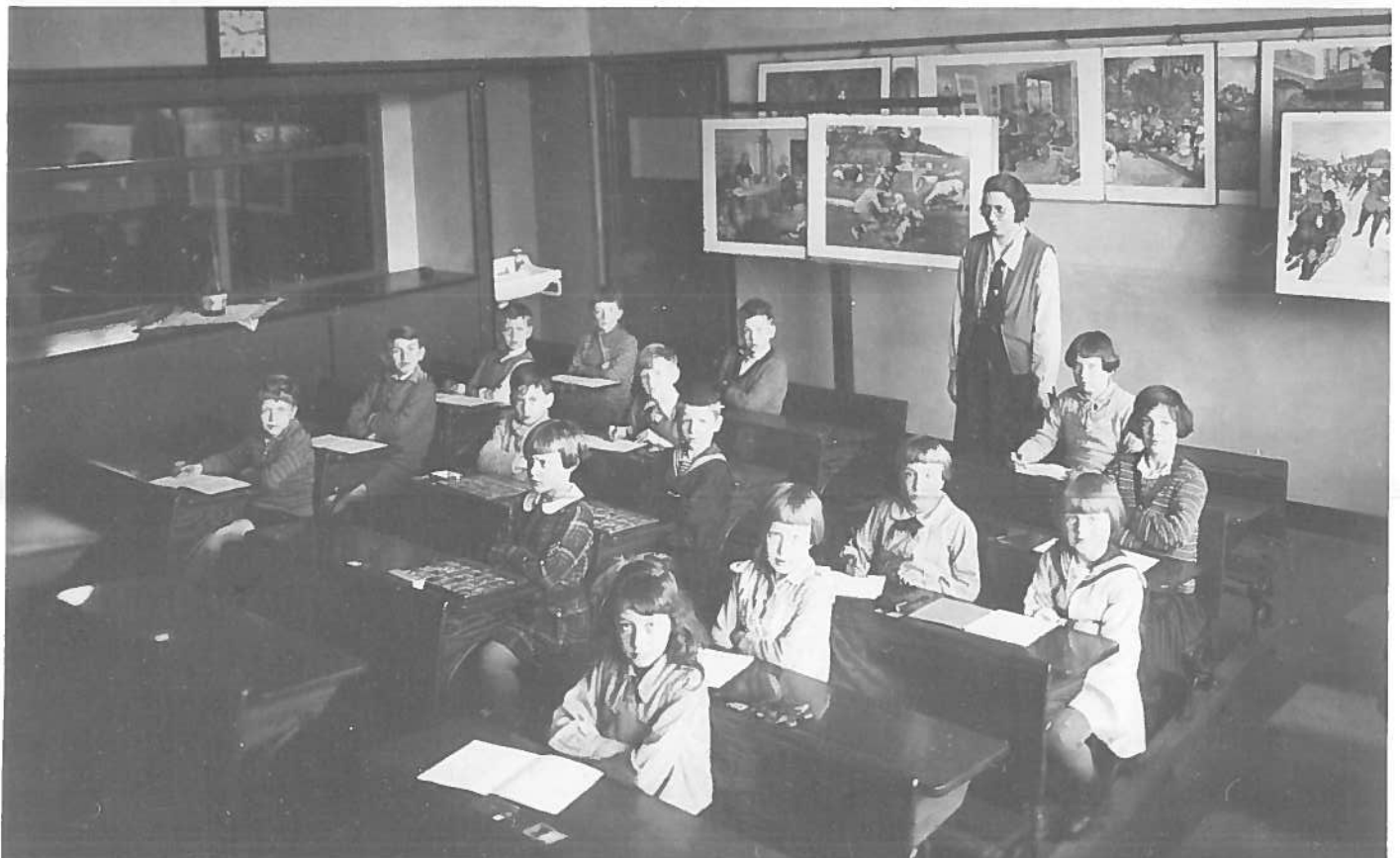
De Antoniusschool is voorjaar 1932 bijna voltooid. De tegels op de speelplaats ontbreken nog. De dames Warmerdam en Eenhorst komen een kijkje nemen.

Voor een keertje dan! Mevrouw L. van Kesteren-v.d. Velden putte uit haar herinnering en gaf de namen op van de samengevoegde 5e, 6e en 7e klas uit het eerste schooljaar 1932-1933. Op de eerste rij van links naar rechts: Hannie Stolten, Hetty Barnhoorn, Johan Huijzing (?), Tonnie van Pampus. De tweede rij: Jan Veuge, Tonnie v.d. Heiden, Rie Heeremans, Corrie Koelemij, Emmelien Matla, Doris Hooying. De derde rij: Ben Damman, Johan en Hennie Mensink, B. Everard, Annie Huijng. De vierde rij: Ad Strack v. Schijndel, Ton Korstenbroek, Jan v.d. Meij, Juup Strack v. Schijndel, Gerard Koelemij. De vijfde rij: Jan Molenaar, Rolf Etmans, meneer N. A. Faase, Vincent Gal, Jaap Aardman, Lenie v.d. Velden. Staand: Nico v. Kesteren, Hans v. Hees, Piet Koelemij, Wim Damman, Thijs Sluijter.

Armen over elkaar, houten banken, inktpot met schuifje, kroontjespen . . . . Klasje in 1932.

OUDERS DENKEN TERUG

Als ouders van een gezin met zes kinderen hebben wij vele jaren het wel en wee van de Antoniuschool meegemaakt.

Toen wij in 1960 onze oudste naar de Jozefkleuterschool brachten, was het voor ons vanzelfsprekend, dat zij daarna naar de Antoniuschool zou gaan. Deze school hoorde bij de Antoniusparochie in Aerdenhout, waartoe wij, destijds wonend in het Duinrooskwartier, hoorden. De school had een goede reputatie en de moeilijkheden bij het oversteken van de, voor die tijd, drukke Zandvoortweg werden opgelost door de aanwezigheid van een verkeersagent in de spitsuren. Voor erge laatkomers was er dan ook nog, in de zomermaanden, het ijscovrouwtje op de hoek.

In de jaren zestig veranderde er wat in het leven de Antoniuschool. Het toenmalige Hoofd nam afscheid wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en de heer De Jong nam zijn plaats in. De Antoniuschool werd ook bestuurlijk los gemaakt van de Antoniusparochie, omdat de plannen voor het stichten van een tweede parochie verwezenlijkt werden door de bouw van de Pauluskerk.

Het parochieële schoolbestuur werd vervangen door een nieuw bestuur met daarbij nieuwe statuten. Hierin werd o.a. aangegeven, dat het schoolbestuur zoveel mogelijk moet bestaan uit ouders, waarvan de kinderen op school waren. Als schoolbestuur is men dan meer betrokken bij de gang van zaken op de school. Verder werd bepaald, dat er vanuit het oudercomité minstens één afgevaardigde moest zijn, die de vergaderingen van het schoolbestuur bijwoonde en zodoende weer verslag kon uitbrengen in de vergadering van het oudercomité. Het hoofd van de school was meestal op beide vergaderingen aanwezig, zodat de problemen altijd vice

versa met de drie partijen bespreekbaar waren. Dat dit een ideale toestand was, bleek, wanneer ik als voorzitter van het O.C., de vergaderingen en besprekingen van Regionaal Ouder Kontakt (toen nog in oprichting) bezocht. De moeilijkheden en problemen, waarmee andere ouderverenigingen aankwamen, waren bij ons niet zo aan de orde en men legde dat bij het ROK ook uit door te zeggen, dat het op onze school prima was geregeld. Dat het goed ging, hebben wij als oudercomité ervaren en ik hoop, dat deze samenwerking er nu nog is en zal blijven bestaan.

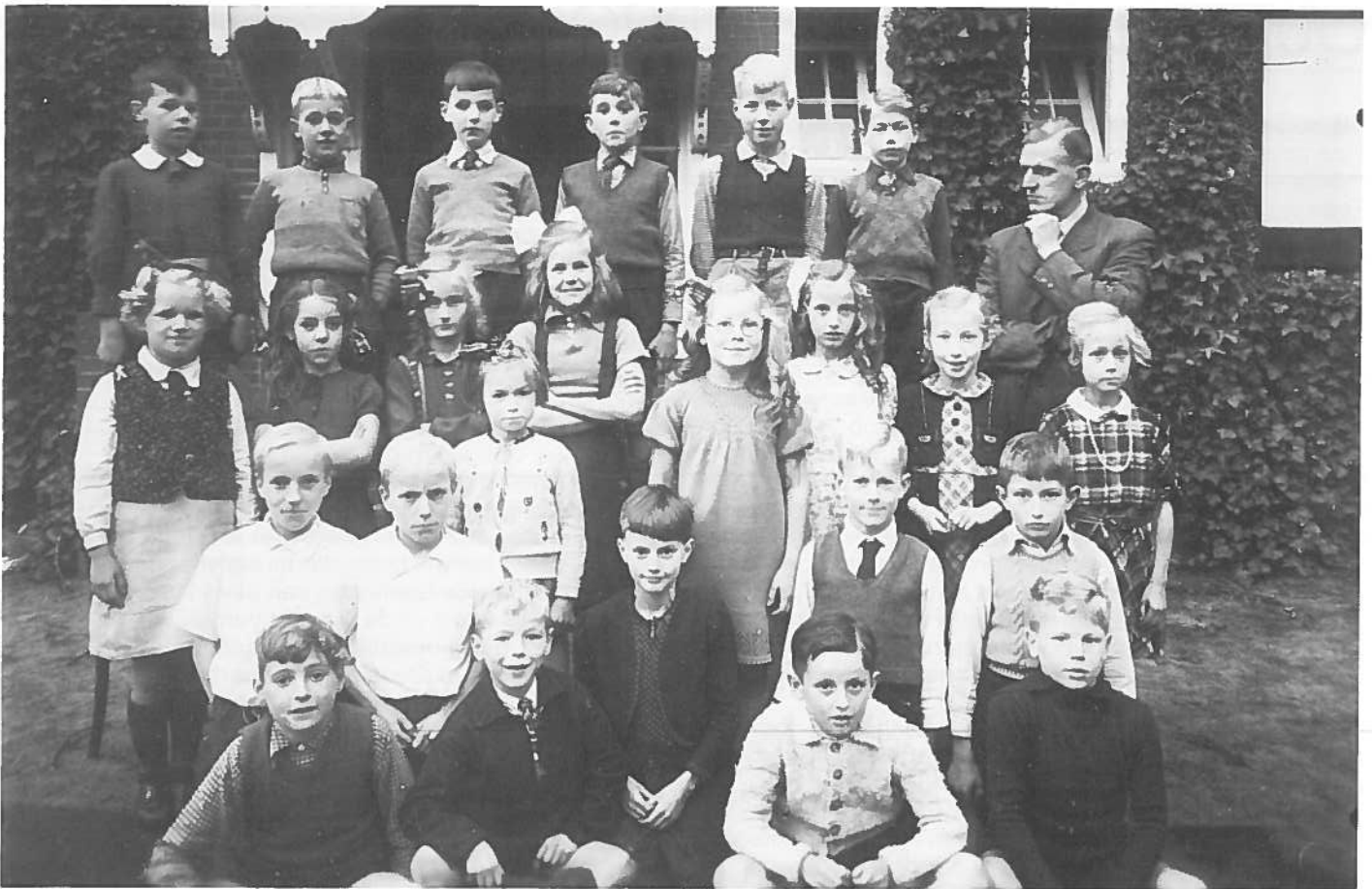
Behalve deze ervaring, als voorzitter van het O.C., hebben wij, ook als ouders, de meest prettige herinneringen aan de school. De kinderen gingen er graag heen. Het contact tussen de leerkrachten en de leerlingen was bijzonder goed, niet alleen in de klas, maar ook daar buiten. Door allerlei activiteiten kenden de leerkrachten en de leerlingen van alle klassen elkaar. Het onderwijs werd, in de tijd van vernieuwingen, die er toen was, zo goed mogelijk aangepast en allerlei activiteiten zoals expressie, handenarbeid, sportdagen en schoolverlatersdagen werden ingevoerd. De hulp van de ouders werd ook gevraagd en bij de sportdagen trokken veel enthousiaste moeders naar school.

Naast de gelukwens voor de jubilerende school, schrijf ik graag een tweede wens neer; Moge het aan de heer De Jong gegeven zijn nog tal van jaren de school te leiden in samenwerking met de leerkrachten, die het behoud van de Antoniuschool en de toekomst van onze jeugd ter harte gaan.

P. Smit-v.d. Kleij.

De Antoniuschool verhuisde andermaal. Nu naar de Schoolvereniging Aerdenhout-Bentveld, maar ook daar verbleef men maar vrij kort.

Schooljaar 1940-1941. De school was gevestigd in villa „Vaarenbeek”, aan de Van Lennepweg, wegens vordering van de Antoniuschool. De school in de villa (die al weer lang is gesloopt) kreeg de bijnaam „de Pijpenla”.

Terug op het honk. De Antoniuschool is weer volop in gebruik. Een beeld uit 1946, toen het plusfourtijdperk begon.

50 JAAR ANTONIUSSCHOOL AERDENHOUT

Tientallen leerkrachten, honderden ouders en duizenden kinderen zijn hier betrokken geweest bij onderwijs en opvoeding. Wat een energie is hier besteed aan de ontwikkeling van de jonge mens, het aan ons toevertrouwd kind.

Wat heeft hier zich afgespeeld aan vreugde en verdriet in menig mensenhart. Hier is gestraft en geprezen, geleerd en vergeten, begrepen en nog niet gesnapt, gezongen en gebromd, gespeeld, gelachen, genoten, gehuild, gedeclameerd, uitgelegd, gebeden en soms gevloekt, gezucht en opgelucht adem gehaald en nog zoveel meer. Alle mogelijke menselijke activiteiten spelen zich hier al meer dan 50 jaar af.

En nog steeds zijn er mensen, die geloven in onderwijs en opvoeding; die zich willen inzetten voor de ontplooiing van de jonge mens; die willen spreken over mens en wereld in het licht van het Evangelie. Ouders en leerkrachten, die geloven en dagelijks zien, dat kinderen

en ouderen ook goed met elkaar om kunnen gaan. „Homo homini lupus” – de mens is voor de ander een wolf – is een stelling, waar wij ons niet bij willen en mogen neer leggen. Integendeel.

Met vallen en opstaan, met een kritische kijk op eigen handelen, met begrip en respect voor ieders persoonlijke structuur en omstandigheden, blijven werken aan de vorming van de ons gegeven kinderen, consequent en zonder pretenties, met oog voor nieuwe ontwikkelingen in kerk en maatschappij is een van de meest boeiende en verantwoordelijke taken, die een mens kan uitoefenen. Moge het ons allen gegeven zijn in deze Antoniaanse geest te blijven werken.

Dan ook zal deze Antoniuschool Aerdenhout nog vele jaren zijn bestaansrecht behouden.

W. I. de Jong (hoofd der school).

Voor verzorgen, bouwen, wakkerheid en trouw volgde na zes jaar het getuigschrift.

GETUIGSCHRIFT

uitgereikt
: aan :
: VLIJT : : ORDE :

Dina v.d. Velden
die als leerling(e) der
R. H. Schoot te Aerdenhout
van *1 Sept. 1932* tot *1 Sept. 1938*
is ingeschreven geweest.

W. I. de Jong
H. d. J.

BOUWEN **WAKKERHEID** **VERZORGEN** **TROUW**

Klassikaal lezen. De melodie was altijd dezelfde, alleen de woorden verschilden. De tweede van meneer Groos in 1959.

Rekenen ging in 1959 nog volledig „op de vingers“.

SCHOOL EN KERK

Dat de jubilerende school dezelfde naam draagt als de R.K. kerk aan de Sparrenlaan in Aerdenhout is natuurlijk niet louter toeval. Vanuit de Antoniusparochie werd de Antoniuschool opgericht. In de annalen van onze parochie lees ik het volgende:

„Er is in die tijd (1929) veel gesproken over het verplaatsen van de kerk mede in verband met de nieuw op te richten school, want naast de noodkerk aan de Sparrenlaan mocht in verband met bepaalde servituten geen school gebouwd worden. De meeste kinderen gingen in Overveen naar school. Sommigen wilden voorlopig een busdienst op Overveen. Een lid van het kerkbestuur vond dat de jeugd maar moest blijven lopen. Er waren er die wel vijf kwartier moesten lopen om de school te Vogelenzang te bezoeken. Toch vond men dat school en kerk bij elkaar moesten staan.”

De laatste zin uit dit citaat wordt niet becommentarieerd. En dat is jammer. Want waarom vond men, dat school en kerk bij elkaar moesten staan? Ik zal proberen een antwoord te formuleren.

De kerken hebben zich altijd zeer uitdrukkelijk ingespannen, om eigen scholen te hebben. Bijzonder onderwijs ging dat heten. Doel was, om ook binnen het onderwijs de boodschap van het christendom te laten doorklinken. Niet alleen aandacht voor rekenen, lezen,

taal en schrijven, maar ook tijd inruimen voor onderricht in de bijbelse geschiedenis, de eigen levensbeschouwing, het binnenkerkelijk gebeuren. Via de school moesten de kinderen daarmee vertrouwd raken. Het godsdienstige klimaat van thuis moest op de school worden teruggevonden.

Het heeft de laatste 15 jaar gestormd binnen de R.K. Kerk. En uiteraard ook binnen de R.K. School, zodra de vraag op tafel kwam, wat dat R.K. vóór de naam eigenlijk betekende. Onze Antoniuschool heeft duidelijk gekozen: het wil een R.K. school zijn; een school, waarbinnen je aan vele kanten kunt merken, dat ze „van katholieke huize” is. Maar ook een school, die niet één-kennig is. Dat niet-katholieke leerlingen zich uitermate goed thuisvoelen binnen de school, moge ervan getuigen, dat „kerk anno 1982” geen eng besloten veste is, maar open staat naar vele mensen. Dat in dat „openstaan naar vele mensen” de boodschap van het Christendom uitdrukkelijk aan de orde komt, mag u van een R.K. school verwachten.

School en kerk staan in Aerdenhout inderdaad „dicht bij elkaar”.

Y. C. Tuyn (pastor Antoniusparochie).

De eerste klas in 1950 bij juf Eenhorst; de derde van juf Oremus.

In 1948 werden plannen gemaakt tot reconstructie van de viersprong met de Zandvoortweg. De boerderij rechts en „het Haringbuys” zouden daarbij moeten verdwijnen. De reconstructie ging zonder sloop ook door.

De derde van 1968. Een klas van 44 leerlingen. En niemand sprak van grote klassen!

Het voormalige tolhuis „Het Klaphek” aan de nog rustige Zandvoorterweg. Eertijds herberg „t vergulde Klaverblad”; nu genoemd „het Haringbuys”.

MIJMERINGEN

Dit opschrijvende ontdek je, hoe ontzettend snel de tijd gaat.

1932 . . . een aanstelling als onderwijzeres aan de nieuw gebouwde Antoniusschool in Aerdenhout, het begin van vele jaren fijn en heerlijk werken.

2 september 1932 werd de school ingewijd en 5 september begonnen de lessen.

De kasten werden voor die datum ingeruimd, maar nog wel voorzichtig lopen op de balken, want de vloer was nog niet klaar. Met juffrouw Warmerdam liepen we toen ook voor het eerst op de „speelplaats”, maar dat was nog een zandvlakte.

Maar 5 september was alles klaar en startte de school met drie leerkrachten en 82 leerlingen.

Mijnheer Faase, hoofd der school, klas 5, 6 en 7; juffrouw Warmerdam klas 3 en 4; juffrouw Eenhorst klas 1 en 2.

Op het eind van het jaar ging juffrouw Warmerdam weg en werd mijnheer Steenbrink benoemd. Ook mocht er een nieuwe leerkracht bijkomen; dat was juffrouw v.d.

Weijer, die de eerste klas kreeg. De indeling werd toen dus anders. Klas 1 apart, klas 2 en 3 samen, klas 4 en 5 bij elkaar en klas 6 en 7.

Allengs kwamen er meer leerlingen en werd er gesproken over de uitbreiding.

Oud-leerlingen, weten jullie nog de eerste toneeluitvoering in 1939 in de bovenzaal van hotel restaurant Brinkman? Dat was toen een hele gebeurtenis.

Ieder jaar hadden we het Sint Nicolaasfeest (een groots gebeuren) in de hal gevierd, maar die werd te klein voor alle leerlingen.

Het nieuwe gedeelte was in 1940 klaar; drie lokalen en een gymzaal. Voor die tijd gebruikten we de gymzaal van de Vondelschool en nu hadden we een eigen zaal. Fijn hoor. Maar 1940 . . . September 1940 . . . Dinsdags begon de school weer en iedereen genoot van het nieuwe gedeelte. Dat was echter gauw afgelopen, want donderdagmorgen konden we er niet meer in. De school was gevorderd en dat gaf voor jullie, kinderen, een paar extra vrije dagen. Dat vonden jullie prachtig.

De Vondelschool gaf ons onderdak en we hadden de ene week 's morgens school en de andere week 's middags. Dat was heel mooi verdeeld en het ging prima tot . . . we ook daar verjaagd werden en daar stonden we . . .

Waarheen???

Met de Vondelschool zijn we terecht gekomen in villa Varenbeek op de Van Lennepweg. Degenen, die het meegemaakt hebben, hebben misschien nog wel eens gedacht aan de kamers, die ingericht waren als schoollokalen. Jullie hebben er heel wat beleefd. De tennisbaan was jullie speelplaats. Er was ruimte genoeg. En weet Robbie Hendriks nog, hoe we toen in de eerste klas zijn verjaardag hebben gevierd? Dat was toen een heel bijzondere dag. De hogere klassen fietsten die ochtend door Aerdenhouts dreven en de lagere klassen wandelden en genoten van de door Robbie gespaarde snoepjes. Leren deden we die dag niet.

Maar ook daar moesten we weer weg. Onze school mocht toen in villa „De Hazelaar”, alleen de eerste klas ging naar de school van mijnheer Reinalda (Aerdenh. Schoolver.).

En toen . . . toen mochten we terug naar onze eigen school in de Teding van Berkhoutlaan. Daar vierden we het 25-jarig onderwijzersjubileum van mijnheer Faase. De vreugde om in onze „eigen” school te zijn, was maar van korte duur. We werden er weer uitgezet en kwamen nu met *alle* klassen in de school van mijnheer Reinalda. De eerste klas verhuisde naar de zolder. Wie heeft de

klassefoto daar nog van?

Nog steeds was het oorlog en ook in deze school konden we niet blijven. Hij werd al ingenomen, toen wij er nog in waren. Goede raad was duur, maar weer mochten we van een familie in hun villa. „De Wig” op de Sparrenlaan, voor velen een heel eind weg. Op den duur hadden we maar twee schooltijden (het was intussen 1945), want het was koud zonder brandstof.

De school bestond in die periode 12½ jaar, maar dat kon toen niet gevierd worden. Wel werd mij, door een familie, een lunch aangeboden en dat was in die tijd heel, heel moeilijk.

Toen de voedselpakketten neergeworpen werden, stonden we op de Bentveldsweg met onze „Oranje” schrijfschriften te zwaaien. Zouden ze het gezien hebben, vroegen we ons af.

Daarna de bevrijding en weer naar onze eigen school, maar nu gelukkig niet meer met de angst er weer uitgezet te worden.

Een grote sprong: 1957. De school bestond 25 jaar; eigenlijk een drievoudig feest, want twee leerkrachten vierden tegelijkertijd hun even lange werkzaamheid aan deze school.

Inmiddels groeide ook het aantal leerlingen en kwamen er noodgebouwen op de speelplaats.

In heel die periode maakte je als onderwijzeres ook veel mee. Wat dacht u van het volgende: Heel intensief ben je bezig om te leren aftrekken en je vraagt dan aan een leerling: Als je één appel hebt en je eet die op, wat hou je dan over? En dan komt het laconieke antwoord: „Het steeltje”. Nu, gelijk had hij. Heel moeizaam werd er geteld tot vijf en bij het zeggen, „ja goed, ga maar verder”, luidt het antwoord dan: „Ik heb geen vingers meer”.

En weet die ene klas nog van „spinne” pannenkoekjes, die we op de deksel van de koffiebuis gebakken hebben? O, zo zijn er veel, veel herinneringen . . . .

Maar de tijd ging verder. In 1972 werd het 40-jarig jubileum van de school gevierd, heel feestelijk. En de schrijfster van dit stuk was er ook 40 jaar. Het was een geweldig feest, een hele week lang. Er kwamen vele en prachtige cadeaus; namens de oud-leerlingen werd zelfs iets heel bijzonders aangeboden: Een safarireis naar Afrika, waar nu nog steeds van genoten wordt.

En dan drie jaar later . . . 1975 . . . met pensioen, afscheid van de school. Maar die vergeten, dat was niet mogelijk. En nu nog steeds wordt meegeleefd met de school.

Vaste vloerbedekking is er gekomen, de gangen zijn gemoderniseerd, de kamer van het hoofd van de school is helemaal opgeknapt, de hal, enfin, de school leeft aan alle kanten.

En nu een fijn feest met dit vijftig jarig bestaan en op naar 1992.

C. Eenhorst

1932 - 1982

HERINNERINGEN AAN HET EERSTE „LEKEN” SCHOOLBESTUUR

De Antoniuschool behoorde van oudsher tot de Antonius van Padua-parochie aan de Sparrenlaan. Het was „de” parochieschool en werd bestuurd door de leden van het kerkbestuur ad interim met als voorzitter de pastoor.

Rond de jaren 1962/1963 kwam dat bestuur tot de conclusie dat zij zich te weinig met het schoolgebeuren kon bezighouden en dat ook de maatschappelijke ontwikkeling hoe langer hoe meer tenderde naar een school onder een afzonderlijk bestuur, waarbij met name de ouders méér inspraak zou kunnen worden gegeven. Bovendien was inmiddels de Paulus-parochie gesticht en fungeerde de school ook als parochie-school voor deze parochie.

Het werd als juist ervaren dat ook deze nieuwe parochie in het bestuur van de school zou worden betrokken. Besloten werd tot oprichting van de Stichting R.K. Onderwijs Aerdenhout, een ten opzichte van de parochie onafhankelijke rechtspersoon met een eigen bestuur, waaraan het beheer van de school alsmede van de later gestichte kleuterschool kon worden overgedragen. De enige binding met de beide parochies bestond – en bestaat naar mijn weten nog – in het recht van beide kerkbesturen om een lid van het schoolbestuur te benoemen.

Ik werd aangezocht als eerste voorzitter van de nieuwe Stichting, hoewel ik op dat moment nog geen kinderen op school had.

In 1963 gingen wij van start. Wij troffen een zeer goede school aan onder leiding van het vermaarde hoofd der school de heer Faase. Deze was gewend gedurende meer dan 30 jaar leiding aan de school te geven op zijn eigen wijze, het schoolbestuur had steeds „op afstand” bestuurd, het was voor hem dan ook een hele omschakeling om plotseling geconfronteerd te worden met een bestuur dat duidelijk zijn eigen inbreng wenste te hebben.

In de eerste 3 jaren van ons functioneren hebben wij ons beperkt tot twee belangrijke items, te weten:

- het bevorderen van de democratisering op de school in de meest ruime zin en
- het zoeken naar een goede opvolger van de heer Faase die na het schooljaar 1965/1966 met pensioen zou gaan.

Het democratiseringsproces hebben wij getracht op gang te brengen op twee terreinen namelijk extern en intern.

Extern door een goed contact op te bouwen met de oudervereniging. Een lid van het bestuur was benoemd op voordracht van de vereniging en bezocht ook de vergaderingen van de vereniging zodat wij steeds op de hoogte waren van de wensen en verlangens die daar leefden, bovendien hadden wij jaarlijks een bijeenkomst met het bestuur van de vereniging.

Intern door langzaam te trachten het team van goede leerkrachten mede te betrekken in het overleg over de gang van zaken op de school. Daartoe bezocht een van ons de vergaderingen van het hoofd der school en zijn leerkrachten en ontvingen wij het gehele team eens per jaar op de voltallige vergadering van het bestuur.

Ook waren wij heel nadrukkelijk aanwezig tijdens sollicitatieprocedures voor nieuwe leerkrachten.

Aan het zoeken van een opvolger voor de heer Faase hebben wij zeer veel aandacht besteed. Tijdig begonnen wij met een advertentie-campagne waaruit een achttal

kandidaten naar voren kwamen. Alle acht zijn door het voltallige bestuur ontvangen waarna wij tot de conclusie kwamen dat de heer de Jong, zowel letterlijk als figuurlijk met kop en schouders boven de anderen uitstak. Dat was voor ons aanleiding hem nog eens een tweede keer te ontvangen. De arme man was er toen echter nog niet, want wij wilden, alvorens hem te benoemen, ook nog met zijn vrouw kennismaken, en dus nodigden wij hem ten derde male uit nu met zijn echtgenote.

Achteraf gezien is het erg gelukkig dat de heer de Jong zo'n groot incasservermogen had (en heeft), anders had hij de benoeming bij zo'n moeilijk bestuur vast niet aanvaard.

In 1966, aan het eind van het schooljaar namen wij afscheid van de heer Faase, een man die de Antoniuschool had grootgemaakt en haar het gezicht had gegeven dat het toen had; aan het begin van het volgende schooljaar verwelkomden wij de heer de Jong die met voortvarendheid de modernisering van het schoolgebeuren voor zijn rekening nam. Nog gedurende drie jaar heb ik dit van nabij kunnen volgen, daarna trad ik af als bestuurder en werd de afstand wat groter. Kijk ik terug op de periode sinds 1966 dan durf ik te zeggen dat de zorg, besteed aan het vinden van de heer de Jong, ruimschoots beloond is.

Onder zijn leiding is het aanzien van de Antoniuschool in stand gehouden en vergroot. Van een wat traditionalistisch ingesteld instituut werd de school een in alle opzichten moderne- en democratisch georganiseerde. Zonder zijn inzicht, zijn niet aflatende inzet en doorzettingsvermogen zou de school niet de vooraanstaande plaats innemen die zij thans in het onderwijs heeft verworven.

Als ik deze korte samenvatting van de eerste jaren van het „leken” bestuur afsluit, dan is dat met een woord van hartelijke felicitatie aan bestuur, team van leerkrachten, ouders en leerlingen.

Ik feliciteer u allen met deze 50 jaar jonge en moderne school die klaar is voor de nieuwe periode in het onderwijs die zich thans aandient.

R. J. Niehe

Mei 1950. Het Fluitekruit bloeit in volle glorie in de bosrand. Dit mooie stukje werd een lelijke parkeerplaats.

50 JAAR ANTONIUSSCHOOL AERDENHOUT

Het Kerkbestuur van de Antoniusparochie in Aerdenhout heeft de school gesticht.

Bij het zoeken naar bouwgrond wilde men eerst een stuk grond gebruiken aan de Oosterduinweg, maar later kon, betrekkelijk voordelig, een mooi stuk bouwterrein gekocht worden aan de Teding van Berkhoutlaan, op de plaats, waar de school nu staat.

De school is ontworpen door architect M. I. van Engelen uit Amsterdam. Deze wilde eerst een gebouw met twee verdiepingen, maar dat wilde het bestuur niet.

Bij de aanbesteding had een vrije inschrijving plaats en de bouw werd gegund aan de firma J. Kes uit IJmuiden. In de maand april van het jaar 1932 begon men met het leggen van de fundamenten.

„Den 13en Juni van ditzelfde jaar had de eerste steenlegging plaats door de Zeereerw. Heer Pastoor J. Niehus in tegenwoordigheid van het Kerkbestuur, den architect, aannemer, opzichter en enkele parochianen.” Inmiddels was een Hoofd benoemd, t.w. N. A. Faase, onderwijzer aan de Mulo school te Lisse.

De bouw vorderde slechts langzaam, volgens de kronikeur, zodat het er niet naar uitzag, dat de school met september geopend zou kunnen worden.

„De laatste dagen werd met man en macht gewerkt, want er was door het Bestuur vastgesteld, dat Vrijdag, den 2den Sept. de school zou ingewijd worden en de 5den Sept. de school geopend zou worden. Inmiddels was uit de vele sollicitanten het personeel benoemd t.w. twee dames onderwijzeressen n.l. Mej. C. Eenhorst en Mej. M. M. Warmerdam.

De wijding van de school zou geschieden door den Hoogeerw. Deken Sondaal met assistentie van de Zeereerw. Heer Pastoor J. Niehus.”

Bij de wijding van de school op 2 september 1932

waren aanwezig pastoor J. Niehus, wethouder Bornwater, inspecteur I.o. v.d. Weijer en nog vele andere autoriteiten.

Op dinsdag, 5 september 1932, beginnen de lessen. Er zijn dan 82 leerlingen, verdeeld over drie klassen:

- klas 1 & 2 mej. Eenhorst
- klas 3 & 4 mej. Warmerdam
- klas 5, 6 & 7 hr. Faase.

Aan het eind van het eerste schooljaar in 1933 slagen *alle* leerlingen voor het toelatingsexamen:

1. B. Damman, ambachtsschool
2. Juup Strack van Schijndel, R.K. Lyceum
3. Hans van Hees, R.K. Lyceum.

Het aantal leerlingen stijgt gestaag en al spoedig wordt het schoolgebouw te klein. Daarom wordt in december 1938 een aanvraag bij de gemeente ingediend om drie lokalen en een gymnastiekzaal bij te mogen bouwen. In maart 1939 keurt de gemeenteraad het verzoek goed. Maandag, 6 november 1939, aanbesteding in hotel Boekenroode. Er zijn 40 inschrijvers. De heer Hamers uit Bussum is de laagste inschrijver (voor een bedrag van f2.900,—?).

Op 7 december 1939 eerste spade in de grond door pastoor Bosch, in aanwezigheid o.a. van de heren Everard, Schuurmans, van Engelen, architect, Hamers, aannemer, en de heer Faase.

„Reeds dadelijk werd een begin gemaakt met het rooien der bomen, hetgeen wel een schending is van een mooi stuk natuur.”

Februari 1940: grondwerkzaamheden, slaan van heipalen, leggen der fundamenten.

Mei 1940: Ramen en deuren gezet.

Vrijdag, 10 mei 1940: Duitsers vallen ons land binnen. De afbouw van de school ligt een week stil.

Nog een foto uit die tijd. Dertig pupillen van juf Eenhorst. Zij staat er zelf ook bij (rechts boven).

Maandag, 20 mei 1940 wordt het werk hervat. De aanvoer van bouwmaterialen levert grote bezwaren op, daar dit moet gebeuren met paard en wagen.

3 September 1940: het nieuwe gedeelte wordt in gebruik genomen. Er zijn dan 178 leerlingen. Van een plechtige opening kan helaas geen sprake zijn, want op woensdag, 4 september 1940 wordt de school gevorderd door een SS-afdeling van 120 man van het Duitse leger.

Een voorlopige oplossing voor doorgang van het onderwijs wordt gevonden. Op dinsdag, 10 september 1940 wordt les gegeven in de Vondelschool.

De schooltijden waren van 8.30 u - 12.30 u en van 13.00 u - 17.00 u. Per week werden de tijden gewisseld. Zaterdag waren de tijden van 8.30 u - 10.30 u en van 11.00 u - 13.00 u.

Op woensdag, 30 oktober 1940 wordt ook de Vondelschool door de Duitsers gevorderd. Dan wordt door de fam. Nathusius uit Amsterdam toestemming verleend tot het betrekken van de villa „Varenbeek”. Donderdag, 7 november 1940 wordt er weer onderwijs gegeven. De kleuters krijgen onderwijs in de keuken. De Antoniuschool was ondertussen veranderd in een kazerne. In de gymzaal was een bovenverdieping gebouwd met trapopgang vanuit de gang. Op de speelplaats was een kolossale loods gebouwd voor de legerauto's.

Vrijdag, 22 november 1940. Bericht dat de beeltenis van Prins Bernhard niet meer opgehangen mag worden. Tevens een lijst met verboden boeken en methodes o.a. de geschiedenismethode: „van Tabellen tot vertellen.”

1 Januari 1941. Het aantal leerlingen bedraagt 180. Nog steeds wordt les gegeven in de villa „Varenbeek” aan de Van Lennepweg 5. Dit blijft voorlopig zo doorgaan.

1 Februari 1942. De heer J. Steenbrink verlaat de school en gaat naar de R. K. Mulo te Heemstede. In zijn plaats benoemd de heer J. A. Veringa. Het afscheid van de heer Steenbrink vindt plaats in de hal van de villa. Pastoor Bosch is ziek en laat zich vervangen door kapelaan Kamfens. Van bestuur is aanwezig de heer Everard.

1 September 1942. Aantal leerlingen 186.

Onderwijs in villa „Varenbeek”.

Hoofd: N. A. Faase.

leerkrachten:

P. W. v. Buuren.

J. Veringa.

Mej. C. Eenhorst.

Mej. C. Oremus.

G. Kroon.

G. v. Koert.

Mej. C. v. Krieken (vakonderw.).

Half november 1942 worden evacuatie-berichten officieel en verlaten meerdere kinderen onze school. Begin 1943 verliest de school door evacuatie 22 leerlingen. Het aantal bedraagt dan 171.

Mei 1943. Villa „Varenbeek” wordt gekocht door „Holland Nautic met z'n knapen” en de scholen moeten er uit.

2 Juni 1943. De school trekt in het adres M. Enschedéweg 20 (4 lokalen) met aanvulling in de villa de „Hazelaar”.

Maandag, 9 augustus 1943.

Z. E. Pastoor, de heer Schuurmans en de heer Faase begeven zich aanstonds naar het schoolgebouw, om een en ander op te nemen.

„De toestand van het gebouw van binnen bleek allertreurigst en compleet uitgewoond. Bovendien waren alle tafels, stoelen, werkbanken, klokken enz. enz. spoorloos verdwenen.”

De firma Hulsebosch maakte de hele school schoon voor de prijs van f 350,—.

De schade, aangericht door de Duitsers bedraagt ± f 20.000,—. Fa. Reinierse uit Overveen herstelt de aangerichte schade.

Woensdag, 17 november 1943: Om 16.00 u inzegening van de school door pastoor Bosch. Aanwezig waren kapelaan Drost en de heren J. Schuurmans en H. Hagemeijer. Ook het hoofd der school was bij deze sobere plechtigheid aanwezig.

Donderdag, 18 november 1943: Pastoor Bosch draagt een H. Mis op uit dankbaarheid. „Die dag konden we echter nog niet beginnen, daar de verwarming nog niet in orde was”.

Vrijdag, 19 november 1943: De lessen beginnen weer in het schoolgebouw. Het oude gedeelte was geheel in gebruik, van het nieuwe slechts één lokaal. Op donderdag, 9 december, kan de hele school weer gebruikt worden met uitzondering van het gymnastieklokaal.

„Aldus komen we de winter 1943/44 door”.

Dinsdag, 2 mei 1944. De school wordt weer door de Duitsers gevorderd. Verhuizing naar de „Hazelaar”, waar op 5 mei al weer les wordt gegeven.

Vrijdag, 9 juni 1944. Het gebouw van de Aerdenhoutse Schoolvereniging gevorderd. Deze school trekt in de Hazelaar en Antonius moet er uit, want het gebouw werd door ons van hun gehuurd. Waarheen????

Sparrenlaan 6. Villa „De Wig”. Duitsers geven geen toestemming. Bij particulieren zullen nu de klassen ondergebracht worden. Dan plotseling de mededeling: „De Wig is vrij gegeven”. Naar De Wig. Dan komt er toch weer een verbod. De examenkinderen krijgen les in de speelkamer van Mevr. Beijnes, Nachtegalenlaan 8.

Dinsdag, 20 juni 1944. De lessen worden gegeven in „De Wig”. Met het oog op de dienstregeling van de tram worden de schooltijden: 8.30 u - 11.30 u en 13.30 u - 15.30 u.

Schooljaar 1944/45.

Onvoldoende huisvesting, geen kolen. Er worden 4 kachels geplaatst in de grootste vertrekken; de kinderen brengen brandstof mee; zo werkt men door tot de Kerstvacantie.

Na de vakantie: geen brandstof, slecht voedsel. Tot 6 februari geen school. Dan begint men weer in de kou; 2 ochtenden in de week. Na de Paasvacantie worden de schooltijden weer uitgebreid. Alle klassen 4 dagen per week van 8.30 u - 12.00 u. De klassen raken propvol, omdat geheel Vogelenzang moet evacueren vanwege de startbanen van de V 1 en V 2.

8 mei 1945. Schoolgebouw vrij van Duitsers. Dan komen er echter Engelsen en daarna Canadezen.

15 Juni 1945. Gebouw wordt definitief vrij gegeven.

De totale schade bedraagt rond f 30.000,—.

5 September 1945. Precies 13 jaar na de opening van de school wordt het gebouw opnieuw in aanwezigheid van bestuur en personeel ingewijd. Pastoor Bosch verricht de plechtigheid.

1932 - 1982

